

Datum van inontvangstneming : 16/09/2025

Zaak C-465/25

Samenvatting van het verzoek om een prejudiciële beslissing overeenkomstig artikel 98, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie

Datum van indiening:

17 juni 2025

Verwijzende rechter:

Tribunalul Alba (Roemenië)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

10 april 2025

Verzoekende partij:

Matin Maier SRL

Verwerende partijen:

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Alba

Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov

Voorwerp van de procedure in het hoofdgeding

Bestuursrechtelijk fiscaal beroep waarmee verzoekster, Matin Maier SRL, verzoekt om nietigverklaring van een belastingcontroleverslag, een belastingaanslag en een besluit op een bezwaar op het gebied van de vennootschapsbelasting en de belasting over de toegevoegde waarde (btw)

Voorwerp en rechtsgrondslag van het verzoek om een prejudiciële beslissing

Krachtens artikel 267 VWEU wordt verzocht om uitlegging van de artikelen 41, 42, 47, 48, 52 en 53 van het Handvest, de artikelen 178, 213 en 214 van richtlijn 2006/112 en de beginselen van rechtszekerheid, bescherming van het gewettigd vertrouwen, evenredigheid en loyale samenwerking

Prejudiciële vragen

- 1) Staan het in artikel 48, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie neergelegde algemene beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging, zoals dit op Unieniveau is omschreven, en het recht op behoorlijk bestuur, wat het in artikel 41, lid 2, onder b), van het Handvest bedoelde aspect betreft, in de weg aan een nationale praktijk als die in het hoofdgeding, waarbij de belastingplichtige in de administratieve fase van de belastingprocedure de toegang tot het administratieve dossier wordt geweigerd omdat volgens de belastingcontroledienst sommige documenten in dat dossier niet in aanmerking zijn genomen bij de vaststelling van de fiscale situatie?
- 2) Indien de eerste vraag bevestigend wordt beantwoord, verzetten de artikelen 41, 47, 48 en 53 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, en met name de beginselen van eerbiediging van de rechten van de verdediging en van een eerlijk proces, zich tegen de praktijk van de belastingdienst en de rechterlijke instanties om fiscale bestuurshandelingen die nadelig zijn voor de betrokkene niet nietig te verklaren, wanneer is voldaan aan de voorwaarde dat de administratieve procedure een andere uitkomst had kunnen hebben?
- 3) Staat artikel 52, lid 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, mede in het licht van artikel 8, lid 2, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, eraan in de weg dat in een administratieve belastingprocedure gebruik wordt gemaakt van de resultaten van een geheime gegevensverzameling in het kader van een operatie die geen verband houdt met de zaak, waarbij dit bewijsmateriaal de belastingplichtige niet ter kennis is gebracht?
- 4) Verzetten de artikelen 178, 213 en 214 van de btw-richtlijn en het beginsel van fiscale neutraliteit zich tegen een nationale regeling op grond waarvan een lidstaat een onderdaan verplicht btw te innen en aan de staat af te dragen, zonder dat hem het bijbehorende recht op btw-aftrek wordt verleend, op grond dat het btw-nummer van een handelspartner is ingetrokken hoewel deze zijn betalingsverplichtingen jegens de schatkist is nagekomen?
- 5) Moeten het rechtszekerheidsbeginsel, het beginsel van bescherming van het gewettigd vertrouwen, het evenredigheidsbeginsel en het beginsel van loyale samenwerking, zoals deze voortvloeien uit de btw-richtlijn, gelet op de omstandigheden van het hoofdgeding aldus worden uitgelegd dat zij eraan in de weg staan dat een belastingplichtige de verplichting wordt opgelegd om btw te innen en af te dragen zonder dat hem het recht op btw-aftrek wordt verleend, zolang niet is aangetoond dat de belastingplichtige fraude heeft gepleegd ten nadele van de schatkist, overeenkomstig artikel 273 van de btw-richtlijn?

Aangevoerde Unierechtelijke bepalingen en rechtspraak

Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”): artikelen 41, 42, 47, 48, 52 en 53

Richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde: artikelen 168, 178, 213 en 214

Arrest van 9 november 2017, Ispas (C-298/16)

Arrest van 4 juni 2020, C.F. (Belastingcontrole) (C-430/19)

Arrest van 19 oktober 2017, Paper Consult (C-101/16)

Arrest van 22 december 2010, [REDACTED] (C-438/09)

Aangevoerde bepalingen van nationaal recht

Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (wet nr. 207/2015 houdende het wetboek fiscaal procesrecht)

Artikel 11, lid 3, bepaalt onder meer in punt d) dat de belastingautoriteit de informatie waarover zij beschikt aan iedere verzoeker kan verstrekken met de uitdrukkelijke en ondubbelzinnige toestemming van de belastingplichtige over wie de informatie is gevraagd, waarbij de verantwoordelijkheid voor het gebruik van de aldus verkregen informatie bij de verzoeker berust.

In artikel 130 („Recht van de belastingplichtige om te worden geïnformeerd”), leden 1, 4 en 5, is bepaald:

„(1) De belastingplichtige wordt tijdens de belastingcontrole geïnformeerd over de vaststellingen in het kader van de belastingcontrole, en aan het einde van de belastingcontrole over de bevindingen en de fiscale gevolgen daarvan.

(4) De datum van de beëindiging van de belastingcontrole is de datum waarop de slotdiscussie met de belastingplichtige is gepland of de datum waarop de belastingplichtige meedeelt dat hij afstand doet van dat recht.

(5) De belastingplichtige heeft het recht om schriftelijk zijn standpunt over de bevindingen van de belastingcontroledienst in te dienen binnen vijf werkdagen vanaf de datum waarop de controle is beëindigd. In het geval van grote belastingplichtigen bedraagt deze termijn maximaal zeven werkdagen. De termijn kan om gegronde redenen worden verlengd met instemming van het hoofd van de belastingcontroledienst.”

Artikel 131 („Resultaten van de belastingcontrole”) bepaalt:

„(1) De resultaten van de belastingcontrole worden schriftelijk vastgelegd in een belastingcontroleverslag waarin de feitelijke en juridische bevindingen van de belastingcontroledienst alsook de fiscale gevolgen ervan worden uiteengezet.

(2) Het belastingcontroleverslag wordt opgesteld aan het einde van de belastingcontrole en bevat alle bevindingen in verband met de tijdvakken en de fiscale verplichtingen waarop de controle betrekking had, alsook in verband met andere verplichtingen waarin de belasting- en boekhoudwetgeving voorziet en waarop de controle betrekking had. Indien de belastingplichtige gebruik heeft gemaakt van het in artikel 130, lid 5, bedoelde recht, bevat het belastingcontroleverslag ook het in feite en in rechte gemotiveerde oordeel van de belastingcontroledienst over het standpunt van de belastingplichtige.”

Artikel 11, lid 7, van de lege nr. 227/2015 privind Codul fiscal (wet nr. 227/2015 houdende het belastingwetboek; hierna: „belastingwetboek”) bepaalt in wezen dat begunstigden die goederen en/of diensten hebben verworven van in Roemenië gevestigde belastingplichtigen nadat deze zijn ingeschreven als inactief in het register van inactieve/gereactiveerde belastingplichtigen overeenkomstig het belastingwetboek niet het recht genieten op aftrek van kosten en van btw over hun verwervingen.

Korte uiteenzetting van de feiten en de procedure in het hoofdgeding

- 1 Verzoekster *Matin Maier SRL* is een Roemeense rechtspersoon, gevestigd in *Alba Iulia*, district *Alba*.
- 2 Zij was onderworpen aan een belastingcontrole over de periode van 1 januari 2018 tot en met 31 december 2019.
- 3 Na de controle heeft de *Administrație Județeană a Finanțelor Publice Alba* (belastingkantoor *Alba*, Roemenië) op 13 oktober 2021, op basis van het belastingcontroleverslag van diezelfde dag, een belastingaanslag opgelegd waarbij verzoekster werd gelast een bedrag van 275 525 RON aan vennootschapsbelasting en 117 888 RON aan btw te betalen.
- 4 Het doel van de belastingcontrole was de juiste bepaling van belastbaar inkomen en aftrekbare en niet-aftrekbare kosten met het oog op de juiste vaststelling van de vennootschapsbelasting. Na de verificatie van de aangifte voor de vennootschapsbelasting hebben de controleautoriteiten vastgesteld dat verzoekster voor de referentieperiode, te weten van 8 maart 2018 tot en met 31 december 2018, uitgaven ten bedrage van 1 280 395 RON had geboekt voor door *Calzature Nuova SRL* verleende diensten.
- 5 Op 7 maart 2021 is in het Register van inactieve belastingplichtigen bekendgemaakt dat *Calzature Nuova SRL* op 26 februari 2018 een inactieve belastingplichtige is geworden omdat zij niet had voldaan aan haar verplichting om een werkelijke zetel te hebben. Bijgevolg was de belastingdienst op grond van

artikel 11, lid 7, van het belastingwetboek van mening dat verzoekster bij de berekening van de belastbare winst niet gerechtigd was om de bovengenoemde uitgaven, die hadden geleid tot een verlaging van de vennootschapsbelasting met 204 863 RON, in aftrek te brengen.

- 6 Uit de feitelijke gegevens blijkt dat Calzature Nuova SRL, verzoeksters handelspartner, van 18 december 2015 tot en met 30 juni 2016 en van 1 februari 2017 tot ten minste 2 december 2021 als belastingplichtige voor de vennootschapsbelasting op inkomsten uit micro-ondernemingen was geregistreerd. Tijdens de periode waarop de belastingcontrole in deze zaak betrekking heeft, heeft Calzature Nuova SRL driemaandelijkse aangiften voor de inkomstenbelasting voor micro-ondernemingen ingediend, waarbij de inkomstenbelasting voor micro-ondernemingen werd aangegeven en betaald.
- 7 De belastingautoriteiten waren derhalve van mening dat verzoekster als belastingplichtige een reële en gemakkelijke mogelijkheid had om kennis te nemen van de lijst van inactieve belastingplichtigen, waarop verzoeksters handelspartner, Calzature Nuova SRL, stond. Omdat verzoekster geen kennis had genomen van deze lijst kon zij bij de berekening van de vennootschapsbelasting geen uitgaven aftrekken op basis van een document dat was afgegeven door een inactieve belastingplichtige.
- 8 Tegelijkertijd heeft de belastingdienst geweigerd om de kosten voor reparatie en verzekering van de auto's van verzoekster voor 100 % aftrekbaar te verklaren, aangezien slechts 50 % van deze auto's werd gebruikt voor de belastbare activiteiten van verzoekster.
- 9 Voorts vloeit de aan verzoekster opgelegde aanslag van 117 888 RON aan btw voort uit de vaststelling van de belastingdienst dat bij de sluiting van een overeenkomst voor de aankoop van grond niet was voldaan aan de bepalingen van het belastingwetboek inzake verlegging van de btw, volgens welke de leverancier verplicht is een factuur uit te reiken zonder vermelding van de btw, die door de ontvanger wordt berekend en als geïnde belasting en als aftrekbare belasting wordt geboekt.
- 10 De belastingcontrole is op 3 juni 2021 opgeschort om kruiscontroles uit te voeren bij twee van verzoeksters leveranciers teneinde de door verzoekster geboekte transacties te verifiëren.
- 11 In de administratieve procedure verzocht verzoekster om toegang tot het volledige administratieve dossier. De belastingautoriteiten hebben dit verzoek gedeeltelijk ingewilligd; zij hebben echter niet de documenten overgelegd die het resultaat waren van de twee kruiscontroles, die volgens de belastingautoriteiten de echtheid van verzoeksters transacties bevestigden en derhalve geen invloed hadden op de te haren laste vastgestelde belastingschuld. Verzoekster is evenwel van mening dat haar recht op toegang betrekking heeft op alle documenten van het administratieve

dossier en dat in casu haar rechten van verdediging zijn geschonden doordat niet alle documenten zijn vrijgegeven.

- 12 Op 2 december 2021 heeft verzoekster bezwaar gemaakt tegen de belastingaanslag, waarbij zij heeft aangevoerd dat de nationale autoriteiten en de rechterlijke instanties op grond van artikel 11, lid 7, van het Roemeense belastingwetboek het recht op aftrek kunnen weigeren wanneer objectief wordt vastgesteld dat hierop aanspraak wordt gemaakt in geval van fraude of misbruik, dat wil zeggen wanneer de belastingplichtige zelf zich schuldig heeft gemaakt aan belastingfraude dan wel wist of had moeten weten dat hij heeft deelgenomen aan een handeling die deel uitmaakte van btw-fraude door een andere ondernemer die in een eerder of later stadium van de toeleveringsketen actief was.
- 13 Na de verwerping van het bezwaar op 28 februari 2022 heeft verzoekster bij de Tribunal Alba (rechter in eerste aanleg Alba, Roemenië) beroep ingesteld tot nietigverklaring van de belastingaanslag, het belastingcontroleverslag en het besluit op bezwaar.
- 14 Onder verwijzing naar de punten 25 en 26 van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) in de zaak C.F. (Belastingcontrole) (C-430/19) stelt verzoekster dat de rechtspraak van het Hof op het gebied van de btw ook van toepassing is op procedures betreffende de vennootschapsbelasting en dat zij op grond van die rechtspraak recht heeft op daadwerkelijke toegang tot het dossier.
- 15 Wat de transacties met inactieve ondernemers betreft, is verzoekster van mening, onder verwijzing naar de punten 50 tot en met 57 en het dictum van het arrest van het Hof in de zaak Paper Consult (C-101/16), dat voor de controle van de rechtmatigheid van de weigering van de btw-aftrek over aankopen bij inactieve leveranciers, bepaalde controles vereist zijn, namelijk of de leveranciers de aan de staat verschuldigde btw over de geleverde goederen al dan niet hebben betaald. Het loutere feit dat de leverancier is opgenomen in een register van inactieve belastingbetalers bewijst echter niet automatisch dat verzoekster heeft deelgenomen aan fraude.
- 16 De leverancier Calzature Nuova SRL is actief geweest op het nationale grondgebied, heeft voldaan aan haar belastingverplichtingen jegens de schatkist doordat zij de inkomsten van micro-ondernemingen heeft aangegeven en betaald, en de belastinginspecteurs betwisten niet dat de door deze onderneming geleverde diensten echt bestaan.
- 17 Met betrekking tot de btw over de aankoop van een perceel grond van de gemeente Alba Iulia acht verzoekster de bevindingen van de belastingdienst evenmin rechtmatig.
- 18 Verzoekster geeft toe dat zij de facturen met betrekking tot de verplichte vermeldingen in verband met de verleggingsregeling verkeerd heeft opgesteld. Als gevolg daarvan werd er btw betaald die ten onrechte op de facturen stond vermeld.

- 19 Aangezien de door haar betaalde btw echter niet verschuldigd was en zij in strijd met richtlijn 2006/112 het risico liep dubbel te worden belast, werden de facturen gecorrigeerd.
- 20 De koopovereenkomst werd dus gerectificeerd en de oorspronkelijke factuur van 16 januari 2018 werd gecrediteerd, waarna op de nieuwe factuur van 29 april 2021 de toelichting „btw-verlegging op grond van artikel 331” werd vermeld. Volgens de belastingdienst heeft de correctie van de factuur in verband met de overeenkomst met de gemeente Alba Iulia echter geen invloed op de fiscale gevolgen van het niet toepassen van btw-verlegging op het moment van aankoop, aangezien zowel de leveranciers als de begunstigten verantwoordelijk zijn voor het uitreiken van de factuur.
- 21 Verzoekster beschouwt zichzelf derhalve als een belastingplichtige te goeder trouw en is van mening dat de besluiten van de belastingdienst in strijd zijn met de rechtspraak van het Hof aangezien er geen schade kan worden vastgesteld.
- 22 Na de verwerping van dit beroep heeft verzoekster hoger beroep ingesteld bij de Curte de Apel Alba Iulia (rechter in tweede aanleg Alba Iulia, Roemenië), die het hoger beroep heeft toegewezen, het vonnis van de Tribunal Alba heeft vernietigd en de zaak heeft terugverwezen naar die rechter, die op verzoek van Matin Maier SRL heeft besloten het Hof vijf prejudiciële vragen te stellen.

Voornaamste argumenten van partijen in het hoofdgeding

- 23 Verzoekster is van mening dat bovengenoemde rechtspraak van het Hof van toepassing is op de onderhavige zaak en heeft de verwijzende rechter voorgesteld de zaak naar het Hof te verwijzen voor een prejudiciële beslissing.
- 24 Volgens verzoekster is de tussenkomst van het Hof noodzakelijk om te verduidelijken of de systematische weigering van het recht op aftrek ook is toegestaan wanneer de schatkist niet is benadeeld, aangezien het feit dat verzoeksters handelspartner inactief was niet bewijst dat btw-fraude is gepleegd, daar de inactieve belastingplichtige al zijn verplichtingen jegens de schatkist is nagekomen.
- 25 Wat de rechten van de verdediging betreft, is zij van mening dat haar de toegang tot het administratieve dossier niet kan worden geweigerd op grond van het fiscaal geheim.
- 26 Verweerster, Administrația Județeană a Finanțelor Publice Alba, heeft zich tegen de prejudiciële verwijzing verzet met het betoog dat de eerste tot en met de derde vraag ongegrond zijn en de vierde en de vijfde vraag niet-ontvankelijk zijn.
- 27 Onder verwijzing naar het arrest van het Hof in de zaak Ispas (C-298/16) stelt verweerster dat het Hof het beginsel van de rechten van de verdediging reeds in

eerdere rechtspraak heeft uitgelegd en dat de uitlegging met betrekking tot de vennootschapsbelasting buiten de bevoegdheid van het Hof valt.

- 28 Aangezien geen bijkomende belastingschulden zijn opgelegd als gevolg van de fiscale kruiscontrole bij de twee leveranciers en de toezending van de verslagen van de kruiscontroles aan verzoekster de resultaten van de belastingcontrole niet zou hebben gewijzigd, heeft het niet meedelen van deze documenten verzoeksters rechten van verdediging niet geschonden. De weigering om deze documenten met betrekking tot de kruiscontrole mee te delen, was ingegeven door het fiscaal geheim en het ontbreken van nadelige gevolgen voor verzoekster als gevolg van de opstelling van deze documenten.
- 29 Met betrekking tot de vierde en de vijfde vraag heeft verweerster verzocht om afwijzing van het verzoek om deze vragen aan het Hof voor te leggen op grond dat deze vragen betrekking hebben op de beginselen inzake btw en niet van toepassing zijn op de in casu aan de orde zijnde vennootschapsbelasting.

Korte uiteenzetting van de motivering van de verwijzing

- 30 De verwijzende rechter is van oordeel dat het in het Europese recht, met name in artikel 48, lid 2, van het Handvest neergelegde beginsel van de rechten van de verdediging en het in artikel 41, lid 2, onder b), van het Handvest neergelegde recht op behoorlijk bestuur zich verzetten tegen een nationale praktijk waarbij een belastingplichtige in het administratieve stadium van de belastingprocedure de toegang tot bepaalde documenten wordt geweigerd op grond dat deze voor de resultaten van de controle irrelevant zijn.
- 31 Volgens deze rechter mag het fiscale geheim dat op nationaal niveau is geregeld in artikel 11, lid 3, onder d), van wet nr. 207/2015 geen beperking vormen van het recht van de belastingplichtige om kennis te nemen van alle documenten van het administratief-fiscale dossier en om er zijn mening over te geven, temeer aangezien de resultaten van de door de belastingdienst verrichte controle tot het einde van die controle voor hem niet bekend zijn.
- 32 Wat de vierde en de vijfde vraag betreft, is de verwijzende rechter van oordeel dat de belastingplichtige geen buitensporige last kan worden opgelegd die bijkomende stappen vereist om informatie te verkrijgen over de inactiviteit van een in het buitenland gevestigde handelspartner, te meer daar deze partner zijn belastingverplichtingen tijdens de referentieperiode van de handelsbetrekkingen heeft aangegeven en aan de schatkist heeft afgedragen.
- 33 De verwijzende rechter is mede gelet op artikel 273 van richtlijn 2006/112 van mening dat zolang de belastingplichtige geen fraude heeft gepleegd en er geen schade voor de schatkist is aangetoond, deze belastingplichtige niet kan worden bestraft door de weigering van het recht op aftrek van btw.